

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑΙ**Ernst Wilhelm Benz (1907-1978)**

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου 1978 καὶ εἰς ἡλικίαν 71 ἐτῶν ἀπεβίωσεν ὁ διάσημος Ernst W. Benz καθηγητὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ δογματικῆς ἴστορίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μαρβούρου. 'Ο ἔξαρτος αὐτὸς ἐπιστήμων, ὃς γλωσσομαθὴς καὶ κοσμογυρισμένος, ἦτο εἰδικὸς γνώστης πνευματικῶν ὑποπολιτισμῶν, τῶν μυστικῶν, σχισματικῶν καὶ αἱρετικῶν, τῶν Πεντηκοστινῶν καὶ τοξικομανῶν κάθε ἀποχρώσεως. 'Ως ἴστοριοδίφης δὲ Benz ἀπέβη εἰς τῶν πλέον εὑρύων ἴστορικῶν τῆς συγχρόνου ἴστορίας. Τὸ δτὶ θρησκεία καὶ θρησκευτικότης εἶναι ἀποφασιστικοὶ παράγοντες καὶ ἀποτελοῦν τὸ φόντο μιᾶς προσκαίρου πολιτικῆς, τοῦτο ἔχει ἀποδεῖξει καθαρὰ δὲ Benz εἰς τὸ παράδειγμα τῆς Ἀμερικῆς, τῶν Ἰνδιῶν, τῆς Ἰαπωνίας, καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὸ παραδείγμα τῆς Ρωσίας. Αἱ μελέται του περὶ τῶν πνευματικῶν σχέσεων μεταξὺ τῆς ρωσικῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ σοβιετο-κομμουνισμοῦ («Die Ostkirche») καὶ «Geist und Leben der Ostkirche») ἀκόμη καὶ σήμερον εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν βαθυτέραν κατανόησιν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ρωσικῆς πολιτικῆς. 'Η σύγχρονος θεολογικοποίησις τῆς πολιτικῆς, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς οἰκονομίας εὗρεν ἐν αὐτῷ ἔνα πολυμαθῆ σχολιαστὴν καὶ χρονογράφον.

'Αλλὰ τὸ ἔργον τοῦ Benz πρέπει νὰ σημειωθῇ δτὶ εἶναι καὶ μία σημαντικὴ προσφορὰ διὰ τὴν συνάντησιν μεταξὺ δυτικοῦ καὶ ἀνατολικοῦ χριστιανισμοῦ.

* * *

Joachim Jeremias (1901-1979)

'Ολίγον πρὸ τοῦ 79 ἔτους ἀπεβίωσεν ἐν Τυβίγγῃ ὁ καθηγητὴς τῆς θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γοτίγγης Joachim Jeremias, ὁ δποῖος καλωσώριζε συνήθως εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔξαμήνου τοὺς φοιτητάς του μὲ τὴν φράσιν δτὶ «οὐδεμία ἡμέρα νὰ παρέρχεται χωρὶς τὴν μελέτην τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου τῆς Καινῆς Διαθήκης». Οὗτος γεννηθεὶς ἐν Δρέσδῃ ἔλαβε τὰς ἀποφασιστικὰς παροτρύνσεις διὰ τὴν ζωὴν του ἀπὸ τὸν πατέρα του, δ ὁποῖος κατεῖχε τὸ ἀξιωμα τοῦ γερμανοῦ πρωθιερέως εἰς τὸν προτεσταντικὸν ναὸν τοῦ Σωτῆρος ἐν Ἱεροσολύμοις. Τὴν φοίτησίν του εἰς τὴν θεολογίαν καὶ τὴν

φιλοσοφίαν ἐπεράτωσε τὸ 1922/23 ἐν Λειψίᾳ μὲ δύο διατριβάς του, αἱ ὅποῖαι καταλαμβάνουν τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ ὀγκώδους ἔργου του περὶ τῶν Ἱεροσολύμων κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἰησοῦ. Ἡ διδακτικὴ ἐπιστημονική του δρᾶσις ὠδήγησεν αὐτὸν τὸ 1922 εἰς τὸ Θεολογικὸν Σεμινάριον ἐν Herrnhut καὶ τὸ 1924 εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον Χέρντερ ἐν Ρίγη τῆς Λιθουανίας. Τὸ 1925 ἔγινεν ὑφηγητής ἐν Λειψίᾳ, τὸ 1928 ἐκλήθη ὡς ἔκτακτος καθηγητής εἰς τὸ Βερολίνον καὶ τὸ 1929 ὡς τακτικὸς καθηγητής εἰς τὸ Γράφιφσβαλτ. Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γοτίγγης ἐκλήθη τὸ 1935, ὅπου ἐδιδαξε μέχρι τῆς συνταξιοδοτήσεώς του.

Ἐνῷ ὁ Rudolf Bultmann κατέταξε τὸ Κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ μόνον εἰς τὰς προϋποθέσεις μᾶς πρωτοχριστιανικῆς θεολογίας, ὁ Joachim Jeremias ἐθεώρησε τὸ Κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ ὡς τὸ κεντρικὸν περιεχόμενον τῆς Θεολογίας τῆς Καινῆς Διαθήκης. Λόγῳ τούτου ὁ Ἰδιος κατέλαβε μίαν αὐτοτελῆ θέσιν εἰς τὴν ἐπιστήμην τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἡ δποίᾳ ἐπέδρα διαρκῶς εἰς τὴν θεολογικὴν συζήτησιν μέχρι σήμερον, πρὸ παντὸς λόγῳ τῶν μελετῶν του περὶ τῶν Λογίων τοῦ Δείπνου καὶ τῶν Παραβολῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ο Joachim Jeremias κατὰ τὸ «Τρίτον Ράτιχ» ἀνῆκε μὲ ἀποφασιστικότητα εἰς τὴν «‘Ομολογιακὴν Ἐκκλησίαν» (Bekennende Kirche). Διὰ τοῦτο μετὰ τὸν πόλεμον ἡδυνήθη νὰ συμβάλῃ σημαντικῶς εἰς τὸ νὰ ἀποκατασταθοῦν αἱ σχέσεις μὲ τὴν διεθνῆ ἐπιστήμην. Ο λόγος του ἡκούετο μὲ σεβασμὸν εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν, πρὸ παντὸς δὲ εἰς τὸν ἀγγλο-σαξονικὸν κόσμον, καὶ ἔπειτα εἰς τὴν ρωμαιο-καθολικὴν βιβλικὴν ἐπιστήμην.

MARTIN JORDAN